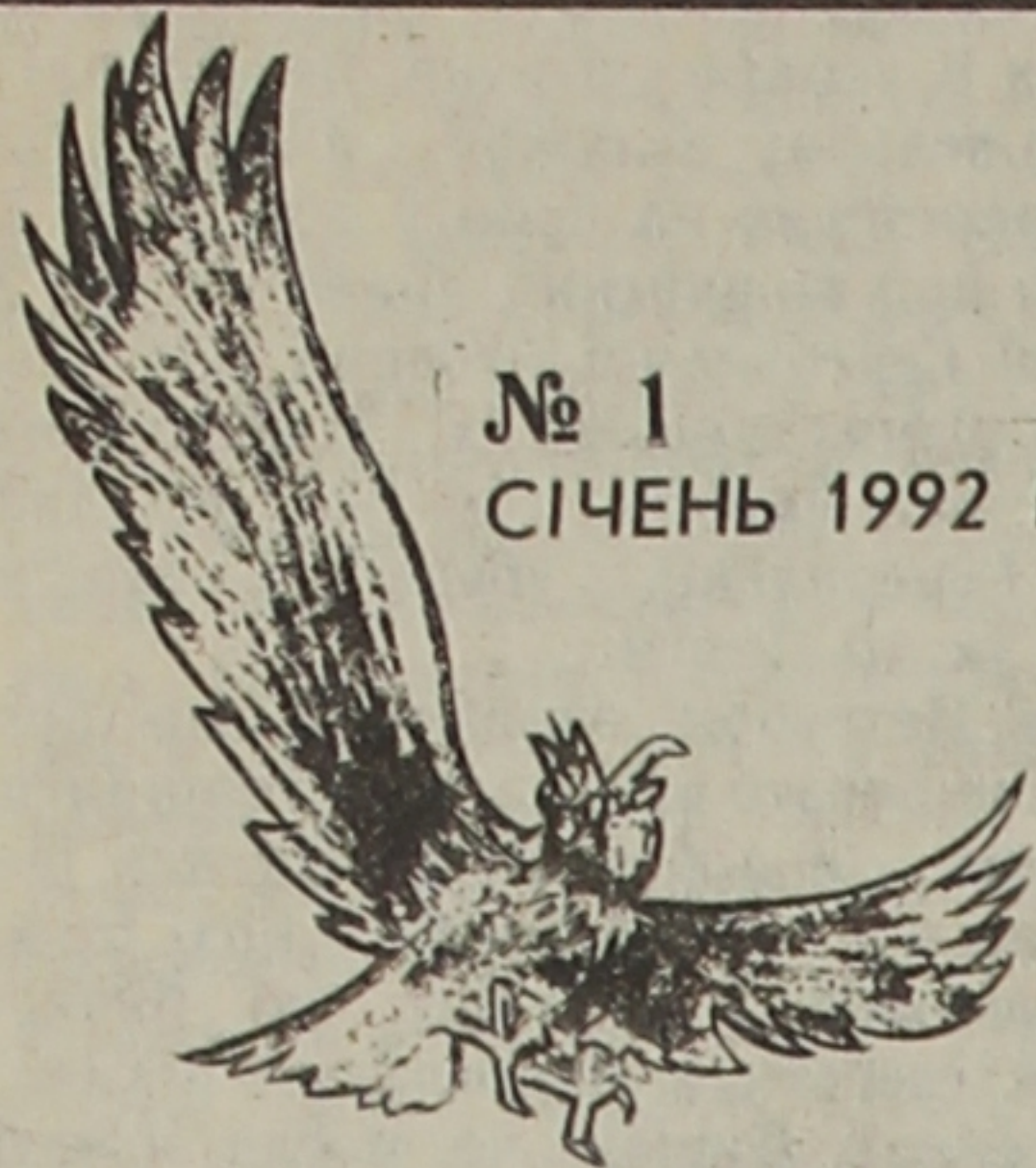

№ 1
СІЧЕНЬ 1992 РОКУ

ВОЛЯ — НАРОДАМ, ВОЛЯ — ЛЮДИНІ!

БЕРКУТ

ВИПУСКАЄ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА КРАЙОВА
ОРГАНІЗАЦІЯ СУМУ

Не так давно, під час передвиборчої кампанії, кандидату в Президенти Леоніду Кравчуку задали питання: «На якій підставі розпочалося «полювання» на СНУМ?» Він тоді відповів, що, коли факти підтвердяться, то скориставшись наданими йому повноваженнями, вживе відповідних заходів. Пан Кравчук вже став Президентом України, а СНУМівці відповіли на своє запитання так і не одержали. Може фактів недостатньо? Тоді я постараюсь цей «дефіцит» якось применшити.

Все розпочалося з автопоходу «Пробудження» та акції «Дзвін» літом 1990 року. Тоді було проведено п'ятигодинне пікетування Черкаського обкому компартії в знак протесту проти варварського побиєння, яке влаштовували місцеві можновладці району Кам'янки, очевидно для того щоб «віддати» галичанам із товариства «Січ» за привезену культурну програму. Я, будучи на той час головою Івано-Франківської Крайової організації СНУМ, встановив тісні зв'язки з Черкаською організацією і зрозумів, що їм, на сході, необхідно надавати посильну допомогу, якщо ми хочемо мати міцну, беззастудну всеукраїнську спільноту.

Рівно через рік мої контакти з Черкащиною стали ще тіснішими. Адже я одружився з черкашанкою Оксаною й переїхав туди на постійне проживання.

З цього все і почалося. Крім звичних митарств, пов'язаних з найбільшим досягненням соціалістичного суспільства — пропискою, приплюсувалися тертя на принципах несприйняття шовінізованими прокомуністичними структурами національного, українського: «Рухівців там не люблять і подання паспорта з обкладинкою «Громадянин України» — это роковая ошибка» — повідомила мені теща намагачись якось зарадити справі.

Незабаром застерження матері моєї дружини все більше наповнювалися реальним змістом. Ще до нашого одруження, Оксані, за участь у місцевому СНУМі, погрожували виключенням з інституту. Тепер погрози набули значно серйознішого характеру. Вчистилися телефонні дзвінки з погрозами: «Вибери, хто тобі дорожчий: твої родичі і брат, чи

чоловік?» Дійшло до того, що тринадцятирічний хлопчина цілий тиждень не ходив до школи. Щоб звільнити наших родичів від цього терору, ми кинулися шукати квартиру. Оголошень було багато, але вибір надзвичайно обмежений. Нарешті, зателефонувавши по вказаному на оголошенні номері, домовились про зустріч з нашим майбутнім «хазяїном». Близько 19 години ми під'їхали до зупинки «Лазов», що на вулиці Ільїна, де по тротуару вже походжав туди-сюди літній чоловік в кеппі

ставними тоді, коли нам підшукали нову квартиру. Після цього я вперше завважив, що за мною стежать. Далі ця історія почала набувати детективного характеру. Щоб звільнитись від «хвоста» змінив несподівано декілька тролейбусів й успішно дістався до центру міста. Зателефонував до батьків на Івано-Франківщину, але після моїх слів про те, що телефон прослуховується, зв'язок обірвався: Хотілося вияснити основне питання: «Хто за цим стоїть?» З адміністраторської готелю

ЖИТТЄВІ ПЕРЕХРЕСТЯ

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ «ЧЕРВОНІЙ ТЕРОР»

та чорній куртіці з невисоким пакунком під пахвою. Він зустрів нас питанням про квартиру і після цього ми разом пройшли на місце. Житло нам підходило, але господар видався надто підозрілим: з безбарвними очима та

лукавим поглядом. Він попросив нас видавати себе за гостей, мовляв, сам проживає у сестри, а цю квартиру наймає для своїх потреб. Угоду закріпили задатком. Господар детально «простудював» мій паспорт, скурпульозно цікавився деякими біографічними даними, чим я думаю займався в Черкасах, а відтак попередив, що до нього в сусідню кімнату, як вдень так і ввечері, можуть приходити друзі й попросив «не шугатися».

Така неприродна цікавість до моєї особи дещо насторожувала, оскільки з достовірних джерел стало відомо, що «органи» мають намір помститися мені за організаційну роботу пов'язану з спорудженням пам'ятника Степану Бандері в Старому Угриневі, та викривання провокаторів в СНУМі й УНС. Пізніше підозріння посилілись та виявились не безпід-

«Черкаси» зв'язався з управлінням МВС області. Там порадили звернутись в Сосніське РВВС. Але переконавшись, що інформацію про мою особу райвідділ має повну, відмовився від запропонованої «допомоги». Не довго думаючи, швидко відправив телеграму рідним. Ще не встиг відійти від віконця, як в зал телеграфу зайшли два міліціонери і бронею в цивільному — мій переслідувач. Той вказав пальцем на мене, але довідавшись про зміст телеграми сказав: «Поздно». Міліціонери, тим часом, перевірили мої документи, запропонували проїхати з ними в Сосніське РВВС міста. Одержавши при чисельних свідках категоричну відмову, порекомендували не піднімати зайвого шуму, швидше покинути місто, навіть запропонували посприяти.

Після цього мої «опікуни» (їх було вже двоє) не відставали від мене ні на крок. На залізничному вокзалі десятихвилинну телефонну розмову з Яремчем перервали десь на другій хвилині, нагло при цьому заявляючи, що було замовлено — 3 хвилини.

На квартирі залишилась частина речей, в тому числі інформація про злочинність НКВС та провокаторів в рядах ОУН-УПА. Треба було все якось забрати.

Ніби прогулюючись, вийшов з приміщення і, несподівано зупинившись приватне таксі, попросив, після кількох «кругів», зупинитися якраз навпроти свого помешкання. Швидко прихиливши речі з «архівом», сів до цього ж автомобіля. Не встигли ми зрушити з місця, як біля нас різко загальмувала червона «Лада» з затемненим склом і через якусь мить рвонула вперед. Через 200 метрів я розплатився з таксистом, вийшов на автобусній зупинці змішавшись з натовпом працівників арматурного заводу, що вийшли після трудової зміни й швидко дістався до автостанції приміського сполучення, а відтак до Чигирини, Світловодська, Кременчука. Поїздом доїхав до Кіровограда і через Кишенів та Чернівці на Прикарпаття.

Так закінчилась моя «Одісея» на східних теренах України. З голови не сходить фраза кинути одним з моїх «поводирів»: «Чи вважаєте цю історію політичним переслідуванням і чи будете розпущати «дурні чутки» про Черкаси?»

А розпущати чутки є про що. В обласному центрі діє справжня державно-кримінальна мафія з усіма притаманними їй структурами. Там є підпільні цехи, процвітає розкрадання і хабарництво, проституція. Яку роль в цьому грає Сосніське РВВС міста? Чому мовчить СМБ? Тоді, можливо, проясниться справа з масовим підпалом скирд на полях області і справа про вбивство нашого земляка-рухівця в минулому році.

Мені відомі конкретні факти і особи. Називати їх зараз, тут, недоцільно. Ними повинні займатися правоохоронні державні органи. Тоді ми і будемо мати нагоду переконались: кого, як і коли вони будуть захищати в незалежній Україні. Адже надто частими стали несподівані смерті: Богдана Котика — голови «Галицького торговельного дому», провідного економіста, який багато знав про великомасштабні комерційні махінації партмафії, Зіновія Красівського — провідника ОУН на землях України, священика-політв'язня Ярослава Лесіва, генерала Саніна — щирого патріота України.

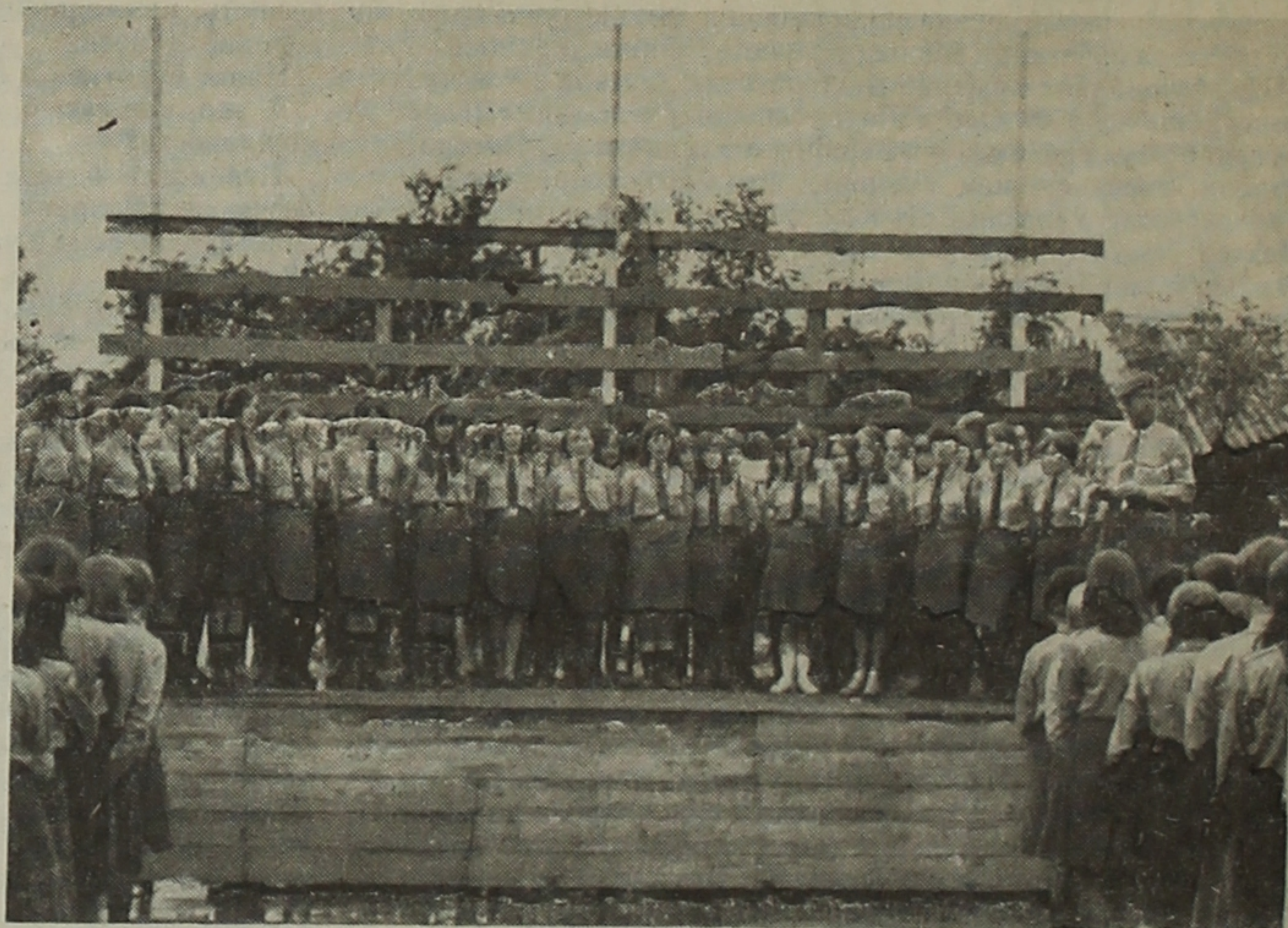
Є всі підстави припускати, що московське КДБ та його поплічники на Україні, тільки змінивши вивіску на СМБ, перейшли до «червоного терору», як останнього аргументу коваючої імперії. Але хай пам'ятають — хто чим воює — від того гине!

Ярема ГОРГАН,
жовтень 1991 р.

Англія. Крайовий з'їзд СУМу в м. Лестер.

В другому ряді сидять Кардинал Любачівський і подружжя Стецьків.

Англія. Літній табір СУМу в Тарасівці.

Володимир Кубійович народився 23 вересня 1900 року в Новому Санчі (Польща), помер 2 листопада 1985 року в Парижі (Франція). Від 1928 до 1939 року був лектором Краківського університету, в 1940 році став професором Українського вільного університету у Празі. В 1931 році обрано його звичайним членом Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові й головою географічної секції. Кубійович був промотором відновлення праці НТШ у Вільному світі, коли його звільнили в Україні. Від 1947 року до 1963 року він був його генеральним секретарем, а від 1952 року головою Європейського відділу.

редактором чотиритомної «Encyclopedia of Ukraine» англійською мовою. Опрацював багато статей до цих видань. Кубійович зумів в дуже невідрадних умовах зібрати довкола себе нечисленних науковців на поселеннях та продовжувати українську вільну науку. Сьогодні його праці й здобутки стали незаступним джерелом для українських науковців на рідних землях.

Кубійович написав спомини «Україні в Генеральній губернії», «Мені 70» та багато статей до журналів і газет.

НЕ ПОЛЯЖЕ НАША СЛАВА

ВОНИ БУЛИ НАШИМИ РОВЕСНИКАМИ

ВАСИЛЬ ВИШНЕВСЬКИЙ

Під час 2-ї світової війни Кубійович очолював єдину визнану німецьким урядом допомогово-суспільну організацію — Український Центральний Комітет в Генеральній губернії. В 1943 році брав участь в організації української дивізії «Галичина».

Кубійович написав і видав понад 80 наукових праць про антропологию й демографію українських земель, особливо про Карпати. Опрацював з іншими науковцями й видав «Атлас України і сумежних країв» (1937), «Географію України і сумежних країв» (1938 і 1943). При співпраці М. Кузницького й А. Жуковського він видав кілька мал України і сумежних країн на еміграції. Допишував до українських, польських, чеських фахових журналів.

Він зорганізував редакцію та видавництво «Енциклопедії українознавства», 10 томів якої вийшло від 1949 до 1985 року, був головним редактором двотомної «Ukraine Encyclopedia» англійською мовою (1963 і 1971), та головним

історія його дуже короткого 19-літнього життя була такою, як історія сотень і тисяч українських юнаків у бурхливі роки другої світової війни. Вони жили коротким, але багатим життям, яке жертвували Україні. Так жив Василь Вишневецький, який народився 1925 року в селі Серетці, Залозецького району, в родині незаможного селянина, яких багато було на нашому прекрасному Поділлі. Василь не мав змоги вчитися в місті, а закінчив

лише сільську школу й почав помагати батькові при господарстві. Але, пасучи череду, малий Василь не байдикував, а читав книжки, що їх позичав від місцевого вчителя. З тих книжок він пізнав свій край, його історію і славу минувшину. Довідавшись від інших про революційні дії ОУН, Василь ждав тільки того часу, коли підросте й зможе стати членом цієї таємної Організації і в її лавах буде боротися за відновлення великої і волі української держави.

Але мрія Василя сповнилася аж у 1941 р., коли московський окупант утік перед іншим окупантом — німцем, який ішов поневоляти для себе Україну. В той час Василь став членом юнацтва ОУН і під вмілою рукою своїх виховників доповнив своє політичне знання й навчився орудувати ручною зброєю. З новим приходом большевиків у 1944 р. юнак Василь зразу перейшов у підпілля, працюючи бойовиком одного з курців. Тут він проявив свою енергію і велику особисту відвагу. Хлопець сам один ішов на різні бойові виправи й завжди перемігав. Згодом він став вояком УПА. Командири звернули увагу на його великі тактичні здібності й відвагу, тому давали йому відповідальні завдання. Василь, за псевдом Яворенко, часто йшов у глибоке запілля ворога, виконуючи небезпечне завдання, (Закінчення на 6 стор.)

*4 октября 2016 года Минюст РФ внес Международный Мемориал
в реестр «некоммерческих организаций, выполняющих функцию
иностранного агента». Мы обжалуем это решение в суде.*

Библиотека Международного Мемориала